

guæ adyta ulterius contendere poterit, maximè si in scholis forsan linguas aliquando docere velit. Et huic tali patet universa antiquitas Hebræa, Græca. E Latinis potissimum legat veteres philosophos, oratores, poëtas, historicos, philologos, Virgilium, Horatiû, Ovidium, Lucretiû, Terentium, Plautû, Ciceronè, Salustiû, Tacitum, Quintilianû, Senecâ, Scaligeros, Baudios, Heinsios, Grotios, Vosios, Barlejos, Lipsios, Puteanos, Muretos, Kirchneros, Piccartos, Barthios, Gruteros: hisq; nonnunquã sepositis, ingenii vires scribendo & disputando experiatur.

13. Quia verò superforaneû fuerit, fundamentum poluisse, nisi superstruxeris, etiam atq; etiam cogitandum est, ac cuiq; seriò statuendum, quod in stadio feliciter cœpto constanter progrediendum usq; ad metam.

Hoc fiet, si studium theologicum dignis precii aestimaveris. Neque enim quisquam multum laboris collocaverit in eo, quod ante res alias non habet. Cætera peritus & fidus præceptor auditoribus suis facile suggeret, non insuper habitis iis, quæ infrà cap. X. de stadiis sacri studii decurrendis ad metam cuiusq; docemus. Consule & *Castianum Coll. XI. de Spirituali scientia Abbatis Nestorovis.*

CAP. III.

De mediis & quidem divinis
in specie.

Media, quæ ad scopum suum consequendum studiosum Theologiæ per Dei gratiam prudenter eligere, aut saltem sibi concessa in hac ordinaria proficiendi ratione, quæ hodie in Ecclesia Dei viget, adhibere oportet, sunt divina aut humana. Illa